

▣ VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU

VLASTIVĚDA – 4. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
<u>Očekávané výstupy</u> <u>oboru:</u> ČJS-5-1-01	<u>Žák splní tyto výstupy:</u> - vysvětlí pojmy domov, vlast, rodný kraj - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme - pojmy domov, vlast, rodný kraj - místní oblast, region (vlastivědná a turistická mapa) - regionální specifika (výrobky regionálního průmyslu a zemědělství, kulturní, historické a přírodní zajímavosti regionu)	<u>PT environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí; naše obec a region
ČJS-5-1-04	- uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu, - na fotografiích pozná kulturní, historické a přírodní zajímavosti regionu	- světové strany (růžice světových stran, určování světových stran v přírodě a na mapě, práce s kompasem a buzolou)	
ČJS-5-1-02	- určí světové strany v přírodě a podle mapy	- grafické znázornění povrchu – mapy, plány, náčrty - barvy na mapě a jejich význam - poloha České republiky v Evropě - sousední státy ČR a jejich hlavní města - práce s mapou ČR – pohoří, nížiny, vodstvo, města - orientační body a linie	
ČJS-5-1-03	- rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí běžně používané značky a symboly	- státní zřízení a politický systém v ČR - pojem demokracie a způsob jejího uplatňování ve státním uspořádání ČR, demokratické volby - státní správa a samospráva - státní symboly (popis, význam)	
ČJS-5-1-03	- popíše polohu ČR v Evropě - vyhledá na mapě sousední státy a jejich hlavní města - předvede dovednost práce s mapou, vyhledá na mapě nejvýznamnější pohoří, nížiny, řeky a města, ukáže na mapě - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR	Lidé a čas - báje, mýty, pověsti, regionální pověsti, minulost regionu, Staré pověsti české - nejstarší osídlení naší vlasti (regionální historické nálezy) - život ve městech a na zámcích - Jan Hus (Jan Hus a region) - Jan Žižka - Karel IV. A jeho význam (Karel IV. a region) - způsob života v průběhu dějin -popis, srovnání, regionální specifika (bydlení, předměty denní potřeby, práce lidí) - práce s různými zdroji informací o minulosti (literatura, internet, archiv, knihovna, muzea atd.)	<u>PT výchova demokr. občana</u> - principy demokr. jako formy vlády, participace občanů v politickém životě
ČJS-5-1-06	- vysvětlí základní principy demokratického státního uspořádání - uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - vysvětlí pojmy státní správa a samospráva, uvede příklady - vyjmenuje a popíše, symboly našeho státu, vysvětlí jejich význam		
ČJS-5-3-03	- vypráví regionální pověsti a pověsti z dějin českého státu (pověsti a báje vyhledá v literatuře, na internetu, v muzeu...) - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika) - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - zhodnotí význam některých osobností českých dějin		<u>PT environmentální výchova</u> - vztah člověka k prostředí; naše obec a region
ČJS-5-3-02	- využije knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti		

VLASTIVĚDA – 4. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Očekávané výstupy oboru:	Žák splní tyto výstupy:	Lidé kolem nás	
ČJS-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - pojmy samospráva, žákovská samospráva - jednoduchým způsobem vysvětlí pojem demokracie - vysvětlí demokratický základ volby samosprávy - se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu; zdůvodní svou volbu členů samosprávy - uvede příklady kladných a záporných vlastností lidí - uvede příklady odlišnosti různých osobností; které odlišnosti nelze tolerovat a které naopak lze využít při spolupráci - uvede příklady tolerantního, ohleduplného a empatického chování; ve svém chování uplatňuje základy tolerance, ohleduplnosti a empatie 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem samospráva a demokracie, - žákovská samospráva a její demokratická volba - členové samosprávy - praktické volby členů samospráv (jaké vlastnosti by měli mít zvolení členové a proč) - vlastnosti lidí (kladné a záporné) - odlišnost lidí 	PT výchova demokr. občana občanská společnost a škola
ČJS-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla slušného chování ve škole i mimo školu - respektuje pravidla účinné komunikace (střídání role posluchače a mluvčího, respektování odlišných názorů, obhajoba vlastních názorů pomocí klidné a rozumné argumentace), uzná možnost vlastního omylu a dohodne se společném postupu řešení - respektuje pravidla chování daná školním řádem a vnitřním řádem školy - ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve třídě a ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slušného chování - výchova k toleranci, ohleduplnosti a empatii 	PT multikulturní výchova - multikulturalita PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: mezilidské vztahy PT výchova demokr. občana - soužití s menšinami PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace, kooperace a kompetice
ČJS-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní lidská práva a práva dítěte, vysvětlí jejich obsah a význam - uvede příklady protiprávního jednání a jeho postihů - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů - vysvětlí pojem reklamace - v modelové situaci předvede způsob reklamace nekvalitního výrobku; pomocí klidných a rozumných argumentů se dožaduje svých práv na výměnu výrobku, jeho bezplatnou opravu nebo vrácení peněz 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla účinné komunikace - pravidla účinné spolupráce 	PT výchova demokr. občana - obč. společnost a škola; práva a povinnosti občana
ČJS-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní lidská práva a práva dítěte, vysvětlí jejich obsah a význam - uvede příklady protiprávního jednání a jeho postihů - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů - vysvětlí pojem reklamace - v modelové situaci předvede způsob reklamace nekvalitního výrobku; pomocí klidných a rozumných argumentů se dožaduje svých práv na výměnu výrobku, jeho bezplatnou opravu nebo vrácení peněz - vysvětlí pojem "kultura; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury - uvede konkrétní příklady kulturních institucí 	<ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti žáka školy (školní řád a vnitřní řád školy) - sestavení vlastních pravidel soužití ve třídě a ve škole na základě poznání práv a povinností žáků školy - základní lidská práva a práva dítěte - právní ochrana občanů a majetku - protiprávní jednání a jeho postihy, porušování principů demokracie (příklady) - pojem reklamace - práva reklamujícího - praktický nácvik reklamace nekvalitního výrobku - komunikace při reklamaci - pojem kultura - podoby a projevy kultury - kulturní instituce a jejich činnost - kulturní instituce ve městě a v regionu 	PT výchova demokr. občana - Listina zák. práv a svobod, práva dítěte PT výchova demokr. občana - občan, občanská společnost a stát PT osobnostní a sociální vých. - sociální rozvoj: komunikace PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí; naše obec a region

	<ul style="list-style-type: none"> - odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě - na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě - seznámí se s možným nebezpečím, které je spojeno se vstupem do online prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – komunikace v digitálním světě - chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí 	
--	--	---	--

VLASTIVĚDA – 5. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Očekávané výstupy oboru: ČJS-5-1-04	Žák splní tyto výstupy: <ul style="list-style-type: none"> - na mapě regionu vyhledává regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury; jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - navštíví vybraná zajímavá místa regionu - při exkurzích respektuje pravidla bezpečného pobytu v přírodě 	Místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> - práce s mapou regionu (světové strany, barvy a značky na mapě), vyhledávání regionálních zajímavostí (kulturní, přírodní, historická) - exkurze na zajímavá místa regionu - pravidla bezpečného chování v přírodě 	PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí; naše obec a region PT environmentální výchova - vztah člověka k prostředí: ochrana zdraví
ČJS-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentace vlastních zkušeností žáků z cestování do cizích zemí, porovnání způsobu života lidí a přírody v České republice a v cizině 	PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
ČJS-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na mapě ČR, Evropy a světa (zná význam barev, určí světové strany, chápe význam značek a vysvětlivek) - na mapě světa vyhledá jednotlivé světadíly - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - s pomocí mapy popíše povrch Evropy (vyhledá významná pohoří, nížiny, moře, řeky, zhodnotí hustotu osídlení) 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s mapou ČR, Evropy a světa (světové strany, barvy a značky na mapě) - poloha a velikost kontinentů - poloha a velikost oceánů 	PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
ČJS-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - na mapě Evropy vyhledá jednotlivé státy, popíše jejich polohu, porovná jejich velikost, vyhledá významná evropská města - charakterizuje významné evropské státy - pojmenuje rostliny a živočichy Evropy, určí jejich výskyt v závislosti na jejich životních potřebách - vysvětlí pojmy: Evropská unie, zhodnotí význam EU - rozliší znak a vlajku EU - vyjmenuje některé členské státy EU - popíše spolupráci členských států EU 	<ul style="list-style-type: none"> - povrch Evropy (významná pohoří, nížiny, moře, řeky, hustota osídlení) - poloha a velikost evropských států - základní charakteristika vybraných států Evropy - významná evropská města - rostliny a živočichové Evropy a jejich výskyt podle podnebí států - Evropská unie a její význam, „evropský dům“ - znak a vlajka EU - členské státy Evropské unie - spolupráce států v rámci Evropské unie 	PT vých. k myšlení v evrop. a globálních souvislostech - jsme Evropané
ČJS-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - určí sousední státy ČR, na mapě ukáže společnou hranici, - přiřadí hlavní města k sousedním státům, vyhledá hlavní města na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> - sousední státy ČR, hlavní města - Česká republika 	

<p>ČJS-5-1-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR - vyhledá jednotlivé kraje ČR a krajská - uvede základní informace o podnebí ČR - vyjmenuje přírodní, kulturní a historické zajímavosti ČR - popíše složení obyvatelstva ČR, , - ví, že všichni lidé jsou si rovni, respektuje odlišnosti menšin 	<ul style="list-style-type: none"> - povrch ČR (vodstvo, pohoří, nížiny) - samosprávní členění (kraje, krajská města) - podnebí (charakteristika podnebného pásu) - přírodní, kulturní a historické zajímavosti ČR (návrh reklamní brožury pro cestovní kancelář) - obyvatelstvo (národnostní menšiny a jejich postavení) <p><u>PT multikulturní výchova</u> - etnický původ</p>
--------------------------	---	---

VLASTIVĚDA – 5. ročník

OVO podle RVP	Konkretizovaný (školní) výstup	Konkretizované učivo	Vazby, přesahy, průřez. téma
Očekávané výstupy oboru:	Žák splní tyto výstupy: <ul style="list-style-type: none"> - uvede některé významné globální problémy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy (sociální, kulturní, ekologické) - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - seznamuje se s rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíl mezi reálnou a digitální identitou - uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu - uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní - vyhledá svou digitální stopu - seznamuje se s faktem, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit 	Lidé kolem nás <ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy – sociální problémy, konzumní společnost, životní prostředí) - změny a problémy v blízkém společenském a přírodním prostředí - identifikace a řešení ekologického problému v obci - soužití lidí - komunikace v digitálním světě, digitální identita - chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí - osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa 	PT environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí PT výchova demokr. občana - občan, občanská společnost a stát
ČJS-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví a formách jeho ochrany - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - používá peníze v běžných situacích - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí jak spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> - základní formy vlastnictví, ochrana vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné) - nakupování (odhad a kontrola ceny nákupu) - peníze, hotovostní a bezhotovostní platby - rozpočet (rovnováha příjmů a výdajů) - spoření, výhody a nevýhody půjček, splácení dluhů 	PT osobnostní a sociální vých. - osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání
ČJS-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie 	Lidé a čas <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád, určování času 	
ČJS-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> - dějiny jako časový sled událostí, letopočet 	
ČJS-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> - využije knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti regionu - pracuje s časovými údaji a na základě zjištěných historických vědomostí popisuje vztahy mezi ději a jevy - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce) 	<ul style="list-style-type: none"> - způsob života v průběhu dějin -popis, srovnání, regionální specifika – významní rodáci, kulturní a historické památky, historie regionu - práce s různými zdroji informací o minulosti (literatura, internet, knihovna, muzea a galerie - dějiny českého státu 	PT environmentální výchova

<p>ČJS-5-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost (život rodiny a společnosti, práce a zvyky lidí, vztahy mezi národy) - uvede příklady významných regionálních památek, regionální památky pozná na fotografiích - jednoduchým způsobem popíše systém péče o památky v ČR - zdůvodní význam ochrany historických i kulturních památek (movitých i nemovitých) - uvede profese spojené s péčí o památky, popíše náplň práce jednotlivých profesí 	<ul style="list-style-type: none"> - nedávná minulost - první světová válka - vznik československého státu - Československá republika - komunistická vláda - rok 1989 - regionální památky - péče o památky - význam památkové péče - lidé a obory zkoumající minulost 	<p>- vztah člověka k prostředí; naše obec a region</p>
--------------------------	--	--	--